

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Право соціального забезпечення
Викладач (-і)	Кохан Наталія Василівна, доц., к.ю.н., доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	Кохан Наталія Василівна (0342) 507822
E-mail викладача	Кохан Наталія Василівна natalia.kohan@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/навчальні-дисципліни/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є однойменна галузь права та законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різноманітними суб'єктами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна частина. 2. Особлива частина. <p>Право соціального забезпечення регулює суспільні відносини, які виникають у сфері соціального захисту населення. Воно служить ефективною гарантією особі при настанні таких соціальних ризиків, як: старості, у випадку хвороби, повної або часткової втрати працездатності, безробіття, яке настало з незалежних від особи причин, а також втрати годувальника, забезпечення материнства і дитинства, призначення соціальній допомогі малозабезпеченим сім'ям, надання медичної допомоги і лікування та інших форм соціальної підтримки.</p> <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Кодекс Законів про Працю України, Закони України "Про зайнятість населення", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття", "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні", "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям", "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію та інвалідам", "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" та ряд інших законів і підзаконних актів. Застосування законодавства, яке підтримує соціально незахищені верстви населення в умовах економічної кризи є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи держави, державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства, соціальної держави. Без кваліфікованих спеціалістів в галузі права соціального забезпечення нам неможливо забезпечити міжнародні стандарти в сфері соціального захисту та гарантувати особі й забезпечити її право на соціальну підтримку належному рівні. Підготовка юристів, які володіють такими знаннями, повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у галузі права соціального забезпечення на базі стійкої сформованої правової культури мислення та підтримки з боку держави.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» полягає в засвоєнні студентами норм, які регулюють різні види соціального забезпечення, їх характер; формуванні світогляду, мислення теоретичних знань у сфері права соціального забезпечення, а також права на оскарження до суду неправомірних дій службових осіб; ознайомлення з порядком розгляду і</p>	

вирішення державними органами питань призначення громадян пенсій і соціальних допомог, надання соціальних послуг; продемонструвати нерозривний зв'язок норм права з їх практичним застосуванням відповідними органами.

Основними цілями вивчення дисципліни «Права соціального забезпечення» є сприяння набуттю студентами знань та розуміння змісту норм законодавства, яке забезпечує соціальний захист осіб, аналізувати й узагальнювати вивчений матеріал, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації особами права на соціальний захист, правильного застосування норм законодавства.

4. Результати навчання (компетентності)

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

знати :

- ✓ проблемні питання теорії, практики та законотворчості в сфері права соціального забезпечення;
- ✓ діюче законодавство;
- ✓ основні поняття та елементи правового механізму реалізації особами свого права на соціальний захист;
- ✓ правове регулювання основних видів соціальних допомог, соціальних послуг;
- ✓ юридичний механізм та юридичні засоби захисту і забезпечення соціально-забезпечувальних правовідносин.

вміти :

- ✓ порівнювати і аналізувати норми права соціального забезпечення;
- ✓ тлумачити і застосовувати чинне законодавство в сфері соціального забезпечення;
- ✓ узагальнювати правову практику застосування норм законодавства, що забезпечують соціальний захист осіб та робити відповідні висновки;
- ✓ давати юридичну кваліфікацію відносинам, що пов'язані із забезпеченням соціального захисту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/ вибіркова
6	081 Право	3	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота

Модуль I. Загальна частина

Тема 1. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення.	-	2	6
Тема 2. Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення.	-	2	6
Тема 3. Правовідносини за правом соціального забезпечення.	2	2	6
Тема 4. Соціальні ризики.	2	2	6

Тема 5. Організаційно-правові форми соціального забезпечення в Україні.	2	2	6
Модуль II. Особлива частина			
Тема 6. Страхові пенсії за законодавством України.	1	1	6
Тема 7. Правове регулювання державних пенсій.	1	1	6
Тема 8. Система страхових допомог в Україні.	2	2	6
Тема 9. Державні соціальні допомоги.	2	2	6
Тема 10. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення.	-	2	6
Загальна кількість:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/ .		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма студентами одної письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 10 семінарському занятті та охоплює обидва змістовні модулі. На контрольну виноситься 2 описових завдання, яке оцінюється в 20 балів, 2 коротких запитання теоретичного змісту, які оцінюються в 5 балів, 2 схематизації теоретичного поняття, яке оцінюється 10 балів, 1 закрите тестове запитання, яке оцінюється 5 балів та розв'язок 1 задачі, яке оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри</u> https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/ .		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому		

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента) – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://ktetap.pnu.edu.ua/навчально-методичні-матеріали/>; <https://ktetap.pnu.edu.ua/тематика-курсів-та-дипломних-робіт/>.*

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

Болотіна Н.Б. Право соціального захисту: становлення і розвиток в Україні. Київ: Знання. – 2005 рік.

Болотіна Н.Б. Право соціального захисту України. Київ: Знання. – 2005 рік.

Синчук, Світлана Миколаївна. Право соціального забезпечення України: Навч. посіб.- 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. - 318 с

Сташків, Богдан Іванович. Правосоціального обслуговування: Навч. посіб. К.: Знання, 2007. - 567 с

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

Кохан Н.В. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з курсу «Право соціального забезпечення» для студентів денної форми навчання НН Юридичного інституту;

Кохан Н.В. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи з курсу «Право соціального забезпечення» для студентів денної форми навчання НН Юридичного інституту.

<https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-3/>

Викладач _____ доц. Н. В. Кохан